

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ

ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

(повна назва кафедри)

Код РПНД 72077

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Сергій Слободян
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(В Т. Ч. ФОЛЬКЛОР)

HISTORY OF UKRAINIAN AND FOREIGN LITERATURE

(INCLUDING FOLKLORE)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» скерована на підготовку фахівців галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».
« 6 » травня 2025 р. 26 с.

Розробник: Родіонова Інна Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант

Інна РОДІОНОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» розглянуто на засіданні кафедри української мови, літератури та методики навчання

Протокол № 5 від « 6 » травня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол № 5 від « 13 » травня 2025 р.

Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 5 від « 21 » травня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© Родіонова І. Г., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	17
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	18
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	21
<i>9. Засоби навчання</i>	23
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	23

ВСТУП

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» студенти опановують закономірностями взаємодії загальних тенденцій в літературному процесі XIX століття європейських країн і США; досліджують контактні й генетичні зв'язки між літературними явищами і творами окремих письменників; оволодівають навичками виявляти й встановлювати іманентні риси романтизму та реалізму, а також ознаки індивідуального стилю митців; встановлюють світове значення національного й особистого у розвитку світової літератури XIX століття.

Ключові слова: *романтизм, романтичний герой, світова скорбота, байронізм, суб'єктивізм, контраст, символ, алегорія, гротеск, міфологізм, новаторство, реалізм, аналітичність, психологізація, типізація, жанрова специфіка, портрет, художня деталь.*

Abstract

In the process of studying the discipline «History of Ukrainian and Foreign Literature (including Folklore)», students master the patterns of interaction between general trends in the 19th-century literary process in European countries and the USA; explore contact and genetic connections between literary phenomena and the works of individual authors; acquire skills in identifying and defining the immanent features of Romanticism and Realism, and also the characteristics of individual artistic styles; determine the global significance of national and personal elements in the development of 19th-century world literature.

Keywords: *romanticism, romantic hero, world sorrow, byronism, subjectivism, contrast, symbol, allegory, grotesque, mythologism, innovation, realism, analyticity, psychologization, typification, genre specificity, portrait, artistic detail.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<i>Обов'язкова</i>		<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 2		Рік підготовки:		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 9		2-й	2-й	2-й	2-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».	Семестр		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		3-й	4-й	3-й	4-й
Загальна кількість годин – 360		Лекцій		Лекцій	
		30 год.	20 год.	6 год.	4 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 / 4; самостійної роботи студента – 9 / 6		Практичні, семінарські		Практичні, семінарські	
		45 год.	40 год.	10 год.	8 год.
	Лабораторні		Лабораторні		
	0 год.	0 год.	0 год.	0 год.	
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота		Самостійна робота	
		135 год.	90 год.	194 год.	138 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю:		Вид контролю:	
		екзамен	залік	екзамен	залік
		Форма контролю: комбінована		Форма контролю: комбінована	

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета вивчення навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» полягає у формуванні низки компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК14. Здатність до програмування, організації та поетапного проведення теоретичних досліджень, виконання експериментальної роботи й висвітлення здобутих наукових студій у виданнях різної категорії; самостійного провадження науково-дослідницької роботи; репрезентації отриманих результатів на наукових заходах на засадах принципів академічної доброчесності.

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Викладання дисципліни ведеться з опорою на загальноосвітні курси української та зарубіжної літератури відповідно до розробленої на кафедрі інтегрованої програми. Передумовами для вивчення дисципліни є курси загального та професійного мовно-літературного циклів: «Теоретичні проблеми літературознавства», «Історія та культура України», «Загальне мовознавство», «Сучасна українська літературна мова» (в т. ч. Українська діалектологія), які уможливають засвоєння норм і канонів літературознавчого дискурсу. Окремі теми курсу перегукуються з «Філософією» та «Психологією» у формуванні національної свідомості здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій, а також з «Академічною доброчесністю», що є міждисциплінарною освітньою компонентою.

У процесі підготовки курсового проекту з української літератури закріплюються теоретичні знання, отримані студентами під час вивчення філологічних дисциплін, формуються практичні навички та уміння представляти наукові здобутки, необхідні для подальшої професійної діяльності.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування й розвиток у студентів таких програмних результатів навчання:

ПРН 2. Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 5. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури; характеризує тенденції, етапи і особливості літературного процесу різних країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів; аналізує твір за його ознаками і в контексті епохи, називає жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

ПРН 6. Використовує гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Романтизм у світовому мистецтві XIX століття

Змістовий модуль 1. Романтизм в українській культурі.

Тема 1. Історична характеристика періоду становлення романтизму. Специфіка романтизму в Україні, його етапи та стильові течії. Три покоління харківських романтиків. Діяльність літературного гуртка І. Срезневського. Романтична поезія, її найпоширеніші жанри й мотиви у творчості чільних представників (Л. Боровиковський, Є. Гребінка, В. Забіла, М. Петренко). Багатогранність творчої діяльності М. Костомарова, уведення в систему жанрів національної драматургії історичної драми, романтичної трагедії.

Тема 2. Галицьке літературне відродження. Культурно-мистецьке відродження на західноукраїнських землях 30-40-х рр. Діяльність «Руської трійці».

Тема 3. Шевченківський період в новій українській літературі.

Періодизація поетичної творчості Т. Г. Шевченка. Періодизація творчості «Кобзар» 1840 року, його оцінка критиками. Історичні поеми. Життя і творчість періоду «трьох літ». Творчість періоду заслання («Невольничча муза» Т. Шевченка). Прозаїки «Основи». Багатогранна творча діяльність П. Куліша. Своєрідність поглядів П. Куліша на історію України та українського козацтва. Роман П. Куліша «Чорна рада». Проблематика малої прози. Поетичні збірки. Жіноча проза (Марко Вовчок, Ганна Барвінок): нова концепція жінки.

Література [4]; [6]; [8]; [11]; [12]; [13]; [14], стор. 9–16; [20]; [23]; [27]; [32]; [41]; [43]; [45]; [46].

Змістовий модуль 2. Німецький романтизм.

Тема 1. Естетика німецького романтизму. Передумови виникнення і проблема періодизації романтизму; головні течії; філософські й естетичні засади; поняття «хвороби віку», «космічного песимізму», романтичного двосвіту. Творчість Ф. Шлегеля. Ієнський гурток. Творчість Ф. Гельдерліна. Гейдельберзький гурток. Творчість і трагедія Г. фон Клейста («Міхаель Кольхаас», «Розбитий глечик»).

Тема 2. Творчість Е. Т. А. Гофмана: естетичні погляди. Етапи творчості. Музика і образ музиканта. Художня своєрідність творів Гофмана: двомірність і принципи її втілення; подвійна функція фантастики; двоплановість композиції, романтична іронія. Вплив Гофмана на європейські літератури. Життєвий і творчий шлях Г. Гейне в контексті суспільно-політичного розвитку країни. «Книга пісень» – видатне явище німецького романтизму. Народно-пісенна основа віршів.

Література [2], стор. 37–48; [9]; [10]; [14], стор. 9–16; [18], стор. 38–41; [39], стор. 43–45; [44], стор. 90–115; [52]; [57], стор. 17–20.

Змістовий модуль 3. Англійський романтизм.

Тема 1. Англійський романтизм: розвиток і періодизація. Романтичний тип творчості першого романтика У. Блейка. Поети «озерної школи» (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті). Гармонія людини з природою – провідна тема лірики П.Б. Шеллі.

Тема 2. Творчість Дж. Г. Байрона. Етапи життя і творчості. «Українська» та «східна» теми у творчості митця: «Мазепа», цикл «Східні поеми». Роман у віршах «Дон-Жуан» (специфіка інтерпретації традиційного образу, проблематика й художня природа). Творчість В. Скотта: поетична діяльність; естетичні принципи; герой і народ у творчості митця. В. Скотт – творець жанру історичного роману.

Література [2], стор. 48–61; [9]; [14], стор. 9–16; [24], стор. 19–22; [40], стор. 53–56; [52].

Змістовий модуль 4. Французький та польський романтизм.

Тема 1. Романтизм у Франції. Історична характеристика періоду. Національна своєрідність і головні етапи розвитку. Художній світ Ф.Р. де Шатобріана. Творчість В. Гюго: передмова до «Кромвеля» – маніфест романтизму. Драматургія і поезія. Романна творчість В. Гюго: проблематика, образна система, поетика. Місце В. Гюго в літературі XIX ст.

Тема 2. Жорж Санд: естетичні погляди, етапи творчості. Романна творчість: своєрідність романтичного конфлікту і образу романтичного героя. Літературно-критична діяльність Ж. Санд.

Тема 3. Романтизм у Польщі. Історичні умови виникнення. Вивчення національного фольклору, розробка сюжетів польської історії, оспівування самотності польського національного характеру і польської культури (Ю. Словацький, С. Гоцинський та ін.). А. Міцкевич – засновник і теоретик польського романтизму. Періодизація творчості. Збірка «Поезія», поеми «Дзяди», «Гражина», «Конрад Валленрод», «Пан Тадеуш». Створення романтичного автопортрета у збірці «Кримські сонети». Міцкевич і Україна.

Література [2], стор. 67–85, 110–115; [9]; [14], стор. 9–16; [36], стор. 31–36; [38], стор. 12–14; [40], стор. 53–56; [46]; [52].

Змістовий модуль 5. Американська література доби романтизму.

Тема 1. Хронологія і періодизація, національна своєрідність і представники. В. Ірвінг – творець американської новели «Книга шкіців». Творчість Ф. Купера. Пенталогія про Шкіряну Панчохо. Образ ідеального романтичного героя.

Тема 2. Е.А.По як теоретик літератури. Творчість Е. По: проза і поезія. Естетичні принципи, мотиви і образи. Місце творчості Е. По у світовій літературі. Художня спадщина Н. Готорна: естетичні погляди, жанрова своєрідність творів, моральний ідеал письменника. Творчість Г. Лонгфелло: міфи американських індіанців і поема «Пісня про Гаявату». Фольклорна основа поеми.

Література [2], стор. 85–110; [9]; [14], стор. 9–16; [40], стор. 53–56; [43]; [46]; [50]; [51]; [52]; [56].

Модуль 2. Реалізм у світовому мистецтві XIX століття

Змістовий модуль 1. Реалізм в українській літературі.

Тема 1. Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами 70–90-х років XIX століття. І. Франко, В. Самійленко, Я. Щоголів та ін.

Тема 2. Розвиток художньої прози. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Творчість Олени Пчілки та Б. Грінченка.

Тема 3. Шляхи розвитку української драматургії і театру. Корифеї української драматургії: становлення українського професійного театру. Козацько-патріотичні теми в поезії, прозі та драматургії М. Старицького. Майстерність створення історичних постатей І. Карпенком-Карим.

Література [5]; [6]; [7]; [8]; [11]; [12]; [15], стор. 38–41; [16]; [17]; [19], стор. 11–15; [21], стор. 74–79; [22], стор. 3–8; [26], стор. 58–66; [30]; [31]; [33]; [42], стор. 53–60; [47], стор. 12–15; [49], стор. 5–7; [55]; [58], стор. 12–17.

Змістовий модуль 2. Реалізм у літературі Франції.

Тема 1. Політична ситуація і розвиток літератури у 30–40-ві роки XIX ст. Становлення літературної критики, тема сучасності, тема революції у образотворчому мистецтві та літературі. Етапи французького реалізму, риси критичного реалізму. Сатиричний напрям пісень П.Ж. Беранже: головні теми й образи творів. Творчість Проспера Меріме: жанрова і стильова специфіка; інтерес до української історії та літератури.

Тема 2. Французький реалістичний роман XIX ст. Творчість Ф. Стендаля: філософські, політичні й естетичні погляди. «Ваніна Ваніні» як ескіз до «Червоного і чорного». Італійська тема у творчості Стендаля. Романна творчість митця: проблематика й новаторство. Творчість О. Бальзака: основні принципи творчості. Задум циклу «Людська комедія»: структура і зміст романів. О. де Бальзак і Україна. Творчість Г. Флобера: філософські, естетичні та політичні погляди. Типизація та психологізм. Письменницька техніка. Розвиток бальзаківських традицій в романі Флобера «Виховання почуттів». «Пані Боварі» як новий тип психологічного роману.

Література [1]; [2], стор. 123–148; [29], стор. 44–47; [34], стор. 2–9; [35], стор. 43–45; [46]; [56].

Змістовий модуль 3. Реалізм в літературі Англії.

Тема 1. Естетика класичного реалізму 30–40-х років XIX ст., його національні особливості у Великій Британії. Вплив чартизму на літературу. Англійський реалістичний роман. Етапи творчості Ч. Дікенса: автобіографічні мотиви, критика соціальної дійсності, моральна проблематика («Пригоди Олівера Твіста», «Великі сподівання», «Різдвяні оповідання»). В. Теккерей – великий сатирик Англії. «Книга снобів» та її ідейний та художній зв'язок з романом «Ярмарок марнославства». «Роман-трагедія» Т. Гарді. Циклізація романів. Головні теми і мотиви «Романів характерів і середовища». Психологізм у розкритті характерів роману «Тесс із роду д'Ербервіллів».

Тема 2. Жіноча проза в англійській реалістичній літературі: Е. Гаскелл, сестри Бронте, Джордж Еліот. Відображення широкої картини суспільства 40-х рр. XIX ст. в романі Е. Гаскелл «Мері Бартон». Поєднання мелодраматизму з романтичними і реалістичними елементами поезики у романах «Джейн Ейр» Шарлотти Бронте, «Грозовий перевал» Емілі Бронте та «Агнес Грей» Анни Бронте. Естетичні ідеали геронь романів сестер Бронте.

Література [1]; [2], стор. 148–163; [25], стор. 152–154; [54], стор. 17–28.

Змістовий модуль 4. Реалізм в літературі США.

Тема 1. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчий шлях О. Генрі. Творчість М. Твена і її значення в історії американської і світової літератури. Гумор Твена, зв'язок з національною традицією і фольклором (збірка «Славнозвісна жаба-стрибунка із Калаверасу»). Соціально-психологічний роман «Про поганого хлопчика»: проблематика, система образів, модель світу, художні особливості.

Тема 2. Американська поезія трансценденталізму: витоки, характерні риси, представники. Пантеїстичний світ В. Вігмена-верлібриста. Збірка «Листя трави»: структура, провідні мотиви, образ ліричного героя.

Література [1]; [2], стор. 163–170; [46]; [56].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Романтизм у світовому мистецтві XIX століття										
Змістовий модуль 1. Романтизм в українській культурі										
Тема 1. Історична характеристика періоду становлення романтизму. Специфіка романтизму в Україні, його етапи та стильові течії. Три покоління харківських романтиків. Діяльність літературного гуртка І. Срезневського. Романтична поезія, її найпоширеніші жанри й мотиви у творчості чільних представників (Л. Боровиковський, Є. Гребінка, В. Забіла, М. Петренко). Багатогранність творчої діяльності М. Костомарова, уведення в систему жанрів національної драматургії історичної драми, романтичної трагедії.	18	2	4	–	12	24	1	1	–	22
Тема 2. Галицьке літературне відродження. Культурно-мистецьке відродження на західноукраїнських землях 30-40-х рр. Діяльність «Руської трійці».	16	2	2	–	12	15	–	–	–	15
Тема 3. Шевченківський період в новій українській літературі. Періодизація поетичної творчості Т. Г. Шевченка. Періодизація творчості «Кобзар» 1840 року, його оцінка критиками. Історичні поеми. Життя і творчість періоду «трьох літ». Творчість періоду заслання («Невольнича муза» Т. Шевченка). Прозайки «Основи». Багатогранна творча діяльність П. Куліша. Своєрідність поглядів П. Куліша на історію України та українського козацтва. Роман П. Куліша	26	4	6	–	16	21	–	1	–	20

«Чорна рада». Проблематика малої прози. Поетичні збірки. Жіноча проза (Марко Вовчок, Ганна Барвінок): нова концепція жінки.										
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	8	12	–	40	60	1	2	–	57
Усього годин:	60	8	12	–	40	60	1	2	–	57
Змістовий модуль 2. Німецький романтизм										
Тема 1. Естетика німецького романтизму. Передумови виникнення і проблема періодизації романтизму; головні течії; філософські й естетичні засади; поняття «хвороби віку», «космічного песимізму», романтичного двосвіту. Творчість Ф. Шлегеля. Ієнський гурток. Творчість Ф. Гельдерліна. Гейдельберзький гурток. Творчість і трагедія Г. фон Клейста («Міхаель Кольхаас», «Розбитий глечик»).	12	2	4	–	6	14	1	1	–	12
Тема 2. Творчість Е. Т. А. Гофмана: естетичні погляди. Етапи творчості. Музика і образ музиканта. Художня своєрідність творів Гофмана: двомірність і принципи її втілення; подвійна функція фантастики; двоплановість композиції, романтична іронія. Вплив Гофмана на європейські літератури. Життєвий і творчий шлях Г. Гейне в контексті суспільно-політичного розвитку країни. «Книга пісень» – видатне явище німецького романтизму. Народно-пісенна основа віршів.	18	4	4	–	10	16	–	1	–	15
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	6	8	–	16	30	1	2	–	27
Усього годин:	30	6	8	–	16	30	1	2	–	27
Змістовий модуль 3. Англійський романтизм										
Тема 1. Англійський романтизм: розвиток і періодизація. Романтичний тип творчості першого романтика У. Блейка. Поети «озерної школи» (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті). Гармонія людини з природою – провідна тема лірики П.Б. Шеллі.	17	2	4	–	11	20	1	1	–	18
Тема 2. Творчість Дж. Г. Байрона. Етапи життя і	28	4	4	–	20	25	1	1	–	23

творчості. «Українська» та «східна» теми у творчості митця: «Мазепа», цикл «Східні поеми». Роман у віршах «Дон-Жуан» (специфіка інтерпретації традиційного образу, проблематика й художня природа). Творчість В. Скотта: поетична діяльність; естетичні принципи; герой і народ у творчості митця. В. Скотт – творець жанру історичного роману.										
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	45	6	8	–	31	45	2	2	–	41
Усього годин:	45	6	8	–	31	45	2	2	–	41
Змістовий модуль 4. Французький та польський романтизм.										
Тема 1. Романтизм у Франції. Історична характеристика періоду. Національна своєрідність і головні етапи розвитку. Художній світ Ф.Р. де Шатобріана. Творчість В. Гюго: передмова до «Кромвеля» – маніфест романтизму. Драматургія і поезія. Романна творчість В. Гюго: проблематика, образна система, поетика. Місце В. Гюго в літературі ХІХ ст.	16	2	4		10	18	1	1	–	16
Тема 2. Жорж Санд: естетичні погляди, етапи творчості. Романна творчість: своєрідність романтичного конфлікту і образу романтичного героя. Літературно-критична діяльність Ж. Санд.	10	2	2		6	10	–	–	–	10
Тема 3. Тема 3. Романтизм у Польщі. Історичні умови виникнення. Вивчення національного фольклору, розробка сюжетів польської історії, оспівування самотності польського національного характеру і польської культури (Ю. Словацький, С. Гоцинський та ін.). А. Міцкевич – засновник і теоретик польського романтизму. Періодизація творчості. Збірка «Поезія», поеми «Дзяди», «Гражина», «Конрад Валленрод», «Пан Тадеуш». Створення романтичного автопортрета у збірці «Кримські сонети». Міцкевич і Україна.	19	2	3		14	17		1		16
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	45	6	9	–	30	45	1	2	–	42
Усього годин:	45	6	9	–	30	45	1	2	–	42

Змістовий модуль 5. Американська література доби романтизму.										
Тема 1. Хронологія і періодизація, національна своєрідність і представники. В. Ірвінг – творець американської новели «Книга шкіців». Творчість Ф. Купера. Пенталогія про Шкіряну Панчоху. Образ ідеального романтичного героя.	14	2	4		8	14	1	1		12
Тема 2. Е.А.По як теоретик літератури. Творчість Е. По: проза і поезія. Естетичні принципи, мотиви і образи. Місце творчості Е. По у світовій літературі. Художня спадщина Н. Готорна: естетичні погляди, жанрова своєрідність творів, моральний ідеал письменника. Творчість Г. Лонгфелло: міфи американських індіанців і поема «Пісня про Гаявату». Фольклорна основа поеми.	16	2	4		10	16		1		15
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
<i>Усього годин:</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
Модуль 2. Реалізм у світовому мистецтві XIX століття										
Змістовий модуль 1. Реалізм в українській літературі										
Тема 1. Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами 70-90-х років XIX століття. І. Франко, В. Самійленко, Я. Щоголів та ін.	12	2	2	–	8	10			–	10
Тема 2. Розвиток художньої прози. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Творчість Олени Пчілки та Б. Грінченка.	19	2	6	–	11	22	1	1	–	20
Тема 3. Шляхи розвитку української драматургії і театру. Корифеї української драматургії: становлення українського професійного театру. Козацько-патріотичні теми в поезії, прозі та драматургії М. Старицького. Майстерність створення історичних постатей І. Карпенком-Карим.	14	2	4	–	8	13	–	1	–	12
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	6	12	–	27	45	1	2	–	42
<i>Усього годин:</i>		6	12	–			1	2	–	42

Змістовий модуль 2. Реалізм у літературі Франції										
Тема 1. Політична ситуація і розвиток літератури у 30–40-ві роки XIX ст. Становлення літературної критики, тема сучасності, тема революції у образотворчому мистецтві та літературі. Етапи французького реалізму, риси критичного реалізму. Сатиричний напрям пісень П.Ж. Беранже: головні теми й образи творів. Творчість Проспера Меріме: жанрова і стильова специфіка; інтерес до української історії та літератури.	12	2	2	–	8	16	–	1	–	15
Тема 2. Французький реалістичний роман XIX ст. Творчість Ф. Стендаля: філософські, політичні й естетичні погляди. «Ваніна Ваніні». Італійська тема у творчості Стендаля. Романна творчість митця «Червоне і чорне»: проблематика й новаторство. Творчість О. Бальзака: основні принципи творчості. Задум циклу «Людська комедія»: структура і зміст романів. О. де Бальзак і Україна. Творчість Г. Флобера: філософські, естетичні та політичні погляди. Типизація та психологізм. Письменницька техніка. Розвиток бальзаківських традицій в романі Флобера «Виховання почуттів». «Пані Боварі» як новий тип психологічного роману.	18	2	6	–	10	14	1	1	–	12
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
<i>Усього годин</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
Змістовий модуль 3. Реалізм у літературі Англії										
Тема 1. Естетика класичного реалізму 30–40-х років XIX ст., його національні особливості у Великій Британії. Вплив чартизму на літературу. Англійський реалістичний роман. Етапи творчості Ч. Дікенса: автобіографічні мотиви, критика соціальної дійсності, моральна проблематика («Пригоди Олівера Твіста», «Великі сподівання», «Різдвяні оповідання»). В. Теккерей – великий сатирик Англії. «Книга снобів» та її ідейний та художній зв'язок з романом «Ярмарок	26	4	6	–	16	24	1	1	–	22

марнославства». «Роман-трагедія» Т. Гарді. Циклізація романів. Головні теми і мотиви «Романів характерів і середовища». Психологізм у розкритті характерів роману «Тесс із роду д'Ербервіллів».										
Тема 2. Жіноча проза в англійській реалістичній літературі: Е. Гаскелл, сестри Бронте, Джордж Еліот. Відображення широкої картини суспільства 40-х рр. XIX ст. в романі Е. Гаскелл «Мері Бартон». Поєднання мелодраматизму з романтичними і реалістичними елементами поетики у романах «Джейн Ейр» Шарлотти Бронте, «Грозовий перевал» Емілі Бронте та «Агнес Грей» Анни Бронте. Естетичні ідеали героень романів сестер Бронте.	19	2	6	–	11	21	–	1	–	20
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	45	6	12	–	27	45	1	2	–	42
<i>Усього годин</i>	45	6	12	–	27	45	1	2	–	42
Змістовий модуль 4. Реалізм в літературі США										
Тема 1. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчий шлях О. Генрі. Творчість М. Твена і її значення в історії американської і світової літератури. Гумор Твена, зв'язок з національною традицією і фольклором (збірка «Славнозвісна жаба-стрибунка із Калаверасу»).	14	2	4	–	8	14	1	1	–	12
Тема 2. Американська поезія трансценденталізму: витоки, характерні риси, представники. Пантеїстичний світ В. Вітмена-верлібриста. Збірка «Листя трави»: структура, провідні мотиви, образ ліричного героя.	16	2	4		10	16	–	1		15
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
<i>Усього годин</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
<i>Разом за курсом</i>	360	50	85	0	225	360	10	18	–	332

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Художній світ поезії українських романтиків	2	1
2	Пісенна лірика українських романтиків	2	-
3	Нова література на західноукраїнських землях	2	-
4	Ліро-епос Т. Г. Шевченка.	2	1
5	Історична повість Марка Вовчка «Маруся».	2	-
6	Поетичні збірки П. Куліша. Мала проза.	2	-
7	Творчість Ф. Шлегеля. Ієнський гурток. Творчість Ф. Гельдерліна. Гейдельберзький гурток.	2	1
8	Творчість і трагедія Г. фон Клейста («Міхаель Кольхаас», «Розбитий глечик»).	2	-
9	Новелістика Е.Т.А. Гофмана.	2	-
10	«Книга пісень» Г. Гейне. Поезія і проза в контексті суспільно-політичного розвитку країни	2	1
11	Романтичний тип творчості: поети «озерної школи» (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті).	2	1
12	Жанрове розмаїття творчості П.Б. Шеллі	2	-
13	Художній світ Дж. Байрона.	2	1
14	В. Скотт – творець жанру історичного роману	2	-
15	Художній світ Ф.Р. де Шатобріана.	2	-
16	Романна творчість В. Гюго: проблематика, образна система, поетика.	2	1
17	Романна творчість Жорж Санд: своєрідність романтичного конфлікту і образу романтичного героя	2	-
18	Збірка А. Міцкевича «Поезія», поеми «Дзяди», «Гражина», «Конрад Валленрод», «Пан Тадеуш», цикл «Кримські сонети». Ідеї й образи поезій Ю. Словацького	3	1
19	В. Ірвінг – творець американської новели «Книга шкіців».	2	1
20	Творчість Ф. Купера. Образ ідеального романтичного героя.	2	-
21	Новелістика Е.А. По.	2	1
22	Н. Готорн: естетичні погляди, жанрова своєрідність творів, моральний ідеал письменника.	2	-
23	Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами кін. ХІХ століття.	2	-
24	Жанрово-тематична різноманітність прози І.Нечуя-Левицького	2	1
25	Панас Мирний – творець соціально-психологічних типів	2	-
26	Проблематика малої прози Олени Пчілки та Б.Грінченка	2	-
27	Комедія «Хазяїн» І. Карпенка-Карого	2	-
28	Художній світ І.Франка	2	1
29	Поезія Беранже: головні теми й образи пісень Беранже. Новелістика П. Меріме.	2	1
30	«Ваніна Ваніні» як ескіз до «Червоного і чорного»: італійська тема у творчості Стендаля.	2	-
31	Повість О. де Бальзака «Гобсек»	2	1

32	Роман Г.Флобера «Мадам Боварі»	2	-
33	Повість Ч.Дікенса «Різдвяна пісня у прозі».	2	1
34	«Ярмарок суєти» В. Текерея.	2	-
35	Новелістика Т.Гарді зб. «Троє незнайомців»	2	-
36	Відображення широкої картини англійського суспільства 40-х рр. ХІХ ст. в романі Е. Гаскелл «Мері Бартон».	2	-
37	Дамська версія англійського реалістичного роману:	2	-
38	Ш.Бронте «Джейн Ейр», Е.Бронте «Буремний перевал»	2	1
39	Новелістика О.Генрі	2	1
40	Марк Твен – нарисовець і гуморист	2	-
41	Американська поезія трансценденталізму	2	-
42	«Листя трави» У. Уїтмена	2	1
<i>Разом</i>		85	18

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – *2 год. / 1 заняття*;
- виконання самостійних робіт – *2 год. / 1 проєкт*;
- підготовка до тестового контролю – *5 год. / 1 тест*;
- підготовка до підсумкового контролю – *20 год. / 1 захід*

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	85	32
2	Виконання самостійних робіт	85	100
3	Підготовка до тестового контролю	35	100
4	Підготовка до підсумкового контролю	20	100
<i>Разом</i>		225	332

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
  - лекція;
  - пояснення;
  - дискусія;
  - диспут;
  - ілюстрування;
  - демонстрація;
  - відеолекція;
  - презентація;
  - майстер-клас
- 2) на практичних заняттях:
  - практична робота;
  - мозкова атака;
  - фронтальне опитування;
  - частково-пошуковий метод;

- бесіда;
- дискусія;
- конференція;
- спостереження;
- зіставлення художнього тексту та його екранізації.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (лише для студентів денної форми навчання);
- тестові роботи;
- проектні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- колоквиум.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, проєкт, колоквиум) (максимально 90 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 10 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів до колоквиуму.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених; наявний інформаційно-комунікаційний супровід.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу; наявний інформаційно-комунікаційний супровід.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології; інформаційно-комунікаційний супровід не висвітлює репрезентованого питання.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 70 балів (35</i>	

	<i>відповідей по 2 бали).</i>
--	-------------------------------

Тестові роботи	Критерії оцінювання
5	Студент надав 10 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 100 %.
4,5	Студент надав 9 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 90 %.
4	Студент надав 8 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 80 %.
3,5	Студент надав 7 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 70 %.
3	Студент надав 6 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 60 %.
2,5	Студент надав 5 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 50 %.
2	Студент надав 4 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 40 %.
1,5	Студент надав 3 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 30 %.
1	Студент надав 2 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 20 %.
0,5	Студент надав 1 правильну відповідь на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 10 %.
0	Студент не надав жодної правильної відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 0 %.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (9 робіт по 5 балів).</i>

Самостійна робота	Критерії оцінювання
2	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні й доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
1,5	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні й доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
1	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, проводить аналіз наукового тексту, проте не демонструє вміння робити висновки.
0,5	Студент виконує роботу з методичною допомогою викладача на кожному етапі, не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за ці компоненти програми 50 балів (25</i>

	<i>робіт по 2 бали).</i>
--	--------------------------

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 10–8 ЗФН 44–36	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 8–6 ЗФН 35–27	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6–4 ЗФН 26–18	Робота виконана з огріхами аналізу почерку / підпису, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4–2 ЗФН 17–9	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 2–1 ЗФН 8–1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Роботу не виконано.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (для ДФН) / 45 балів (для ЗФН)</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
	3 семестр	
Практичні заняття	22x2 бали = 45 балів	5x2 бали = 10 балів
Самостійна робота	10x2 балів = 20 балів	10x2 балів = 20 балів
Тести	5x5 балів = 25 балів	5x5 балів = 25 балів
Контрольна (письмова) робота	1x10 балів= 10 балів	1x45 балів= 45 балів
Всього	100	100

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
	4 семестр	
Практичні заняття	20x2 бали = 40 балів	4x2 бали = 8 балів
Самостійна робота	15x2 балів = 30 балів	15x2 балів = 30 балів
Тести	4x5 балів = 20 балів	4x5 балів = 20 балів
Контрольна (письмова) робота	1x10 балів= 10 балів	1x42 бали= 42 бали
Всього	100	100

**8. Критерії оцінювання результатів навчання
3 семестр**

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
	T2	Відповідь на практичному занятті	2		
	T3	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 4	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1

	T2	Відповідь на практичному занятті	2		
	T3	Відповідь на практичному занятті (2*2,5)	5	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 5	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
Контрольна робота			10		45
Підсумковий контроль		Іспит			
Сума			100		100

4 семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	2		
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	1
	T3	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	8	Самостійна робота	8
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	1
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	6	Самостійна робота	6
	ПМК	Тест	5	Тест	5

ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	1
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*3)	6	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	8	Самостійна робота	8
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 4	T1	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
	T2	Відповідь на практичному занятті (2*2)	4	Відповідь на практичному занятті	1
		Самостійна робота	8	Самостійна робота	8
	ПМК	Тест	5	Тест	5
Контрольна робота			10		42
Підсумковий контроль		Залік			
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Під час лекційних занять основною наочністю є художній текст, застосовуються сучасні освітні технології, методи навчання та засоби інформаційно-освітнього середовища філологічного факультету. У формуванні інноваційної свідомості студентів значну роль відіграють сучасні модифікації лекційних занять, зокрема такі їх різновиди, як лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція-прес-конференція.

У ході практичних занять використовуються можливості інтерактивних технологій навчання, зокрема групової роботи студентів, методів і прийомів інтерактивності освітнього процесу.

Під час виконання завдань самостійної роботи низку додаткових можливостей для формування фахової компетенції студентів-філологів відкриває залучення в освітній процес ІКТ, зокрема методу медіанавчання, що реалізується за допомогою таких прийомів: здійснення індивідуального пошуку літературознавчого, культурологічного, історичного, бібліографічного матеріалу, що безпосередньо стосується художнього твору, критичний аналіз інформації, її структурування й підготовка мультимедійної презентації; роботи з фаховою періодикою (залучення студентів до читання періодичних видань, участі в іграх, вікторинах на літературну тематику); проведення конкурсів, тестування тощо.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посіб. Київ, 2007. 400 с.
2. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX ст. Київ, 2007. 518с.
3. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: навч. посіб. / За ред. М.Т. Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
4. Історія української літератури XIX ст. (40-60-ті роки): підр. для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. О.Д. Гнідан. Київ: Вища школа, 2002. 575 с.
5. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): підр. для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 2

/ за ред. О.Д. Гнідан. Київ: Вища школа, 2003. 440 с.

6. Історія української літератури ХІХ століття: підр. для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. М.Г. Жулинського. Київ: Либідь, 2005. 655 с.
7. Історія української літератури ХІХ століття: підр. для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. М.Г. Жулинського. Київ: Либідь, 2006. 712 с.
8. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини ХІХ століття: підр. для студ. ВНЗ / за ред. Галича О. А. Київ: Центр навч. літератури, 2006. 392 с.
9. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ ст.: Доба романтизму: підруч. Тернопіль: Навч. книга - Богдан, 2001. 416 с.
10. Ніколенко О. М. Романтизм у поезії. Г. Гейне, Дж. Г. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло: посіб. для вчителя. Харків: «Ранок», 2003. 176 с.
11. Родіонова І., Мхитарян О., Ситченко А. Корпус навчально-методичних матеріалів до дисциплін літературознавчого циклу: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. І. Родіонової. Миколаїв, 2020. 355 с.
12. Родіонова І., Романюк Л. Художній дискурс в українській літературі: від Котляревського до Шевченка: навч.-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2017. 208 с.

Допоміжна література

13. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. Історіо- й націософська парадигма. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2004. 181 с.
14. Бершадська Н.М. Романтизм як художній напрям. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2004. № 1. С. 9-16.
15. Богданець-Білокаленко Н. Біографічні нариси Бориса Грінченка як джерело вивчення історії української літератури ХІХ ст. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 5. С. 38–41.
16. Бунчук Б. Віршування М. Старицького: навч. посіб.. Чернівці : Рута, 2004. 48 с.
17. Вертій О. Народні джерела національної самобутності української літератури 70-90-х років ХІХ століття. Суми : Собор, 2005. 448 с.
18. Вовк Я. Останній поет «вільної пісні романтизму» Г. Гейне і його «Книга пісень». *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2000. № 2. С. 38-41.
19. Гаврилюк О. Українська література в контексті розвитку суспільства другої половини ХІХ століття. *Дивослово*. 2010. № 8. С. 11–15.
20. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: Взаємодія літератури і мистецтва. Київ: Наукова думка, 2008. 544 с.
21. Голобородько Я. Духовні імперативи Бориса Грінченка: життєтворчість крізь призматику «херсонського періоду». *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2007. № 17–18. С. 74–79.
22. Городна О. Розвиток драматургії і театру. Український професійний театр. Трупя корифеїв. *Українська мова та література*. 2010. № 38–40. С. 3–8.
23. Гоян Я. Побачити обличчя поета: 170 років тому побачила світ «Руська трійця» – перша українська книжка на західноукраїнських землях. *Слово просвіти*. 2007. №45.
24. Гребінь О. Байрон – «володар дум» цілого покоління. *Зарубіжна література*. 2002. № 42. С. 19-22.
25. Гурдуз А. І., Малюта К.І. Типологія міфопоетики романів Томаса Гарді і Джойс Керол Оутс. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: наук. зб. Серія: Філологія / гол. ред. серії І. В. Ступак*. Одеса; Херсон: Вид. дім «Гельветика», 2017. Вип. 28. С. 152–154.
26. Гуць М. Маловідомі сторінки з життєпису Олени Пчілки: (Деякі архівні матеріали, пов'язані з відкриттям пам'ятника Іванові Котляревському в Полтаві 1903 року). *Слово і час*. 2005. № 10. С. 58–66.
27. Дзюба І. Тарас Шевченко. Київ: ВД «Альтернативи», 2005. 704 с.
28. Дідковська В. Вартовий свободи. Життєвий і творчий шлях поета-лірика Г.Гейне. Поезія душі *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2003. №1. С. 36-39.
29. Дорофєєва Н.І. Оноре де Бальзак. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2001. № 9. С. 44-47.
30. Дрофань Л. Берегиня: [про Олену Пчілку]. Київ: Молодь, 2004. 206 с.
31. Дронь К. Міфологізм у прозі Івана Франка: (імагологічний аспект). Київ: Наукова думка,

2013. 241 с.

32. Єременко О. Українська балада XIX ст.: Історія жанру. Суми, 2004. 216 с.
33. Захарченко А. Українська комедія кінця XIX – початку XX століття: жанрові, тематичні, образні домінанти. *Українська мова і література в школах України: щомісячний науково-методичний та літературно-мистецький журнал*. 2018. № 12. С. 13–20.
34. Коваленко Р. Тасмна ціна векселя Анастазі де Ресто. «Гобсек» і «Батько Горіо». *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2000. № 3. С. 2-9.
35. Ковбасенко Ю., Горідько Ю. Конфлікт між ілюзією та реальністю за романом Г. Флобера «Пані Боварі». *Тема*. 1999. № 2. С. 43-45.
36. Крементуло В. «Кримські сонети» А. Міцкевича. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2000. № 5. С. 31-36.
37. Крементуло В. «Пан Тадеуш» Адама Міцкевича – національна епопея польської літератури. *Всесвітня література та культура*. 2004. № 10. С.11-15.
38. Лисенко О. Формально-змістове порівняння сонетів Лесі Українки та Адама Міцкевича. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2003. № 6. С. 12-14.
39. Лімборський І. Психологія героя романтизму і новела Гофмана «Золотий горнелъ». *Всесвітня література та культура*. 2004. № 7. С.43-45.
40. Лімборський І.В. На підступах до романтичного типу художнього мислення: преромантизм в європейських літературах. *Укр. літ. в загальноосв. школі*. 2004. № 1. С. 53-56.
41. Лозняк М. Роль та місце «Руської трійці» в історії української філософії та формування національно-політичної свідомості. Львів, 2003.
42. Малютина Н. Явище жанрової інтерактивності у драматургії І. Карпенка-Карого. *Слово і час*. 2008. № 1. С. 53–60.
43. Наливайко Д. Типологія українського романтизму на європейському тлі / Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX-XX ст.). К., 1997.
44. Наливайко Д. Німецький романтизм. *Вікно в світ*. 1999. № 1. С. 90-115.
45. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш і «Руська трійця»: До проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції XIX століття. Львів, 1994. 30 с.
46. Ніколенко О.М., Мацапура В.І. Літературні епохи, напрямки, течії. К.: Педагогічна преса, 2004. 128 с.
47. Новиков А. Апостол українського театру: літературний портрет М. Кропивницького. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2005. № 6. С. 12–15.
48. Новиков А. Марко Кропивницький – фундатор нового українського театру. *Українська мова і література в школі*. 2010. №7. С. 4–7.
49. Новиков А. Феномен театру корифеїв у контексті світової культури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2012. № 10. С. 5–7.
50. Рада І.М. Американський романтизм у літературі та живописі: навч. посібник для студ.-філологів і вчителів зарубіжної літ-ри. Миколаїв: МННЦ ОНУ ім. І.Мечникова; Одеса: Тов. Від, 2001. 122 с.
51. Ружевич Т.М., Ружевич Я.І. Романтичні герої Фенімора Купера. *Зарубіжна література в школах України*. 2005. № 12. С.52-55
52. Ружевич Т.М. Романтизм як напрям. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 1997. №1. С. 32-33.
53. Русова С. Специфіка англійського романтизму і творчість Дж. Байрона. *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2001. № 6. С. 31-35.
54. Шахова К. Ч. Діккенс. *Зарубіжна література в середніх навчальних закладах України*. 2004. № 6-7. С. 17-28.
55. Швець А. Злочин і катарсис: Кримінальний сюжет і проблеми художнього психоаналізу в прозі Івана Франка. Львів, 2003. 236 с.
56. Шевченко Н.В. Зарубіжна література. Практичний довідник. Харків: ФОП Співак Т.К., 2010. 496 с.
57. Шевченко Т. Романтизм і «Книга пісень» Г. Гейне. *Зарубіжна література*. 2003. № 43. С. 17-20.
58. Штонь Г. Т. Г. Шевченко і І. Я. Франко. Поетичні візії України. Онтологічна спільність та відмінність. *Слово і час*. 2008. № 3. С.12–17.

Інформаційні ресурси

1. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: навч посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 400 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davydenko_Halyna/Istoriia_zarubizhnoi_literatury_KhIKh_-_pochatku_KhKh_stolittia/
2. Родіонова І., Мхитарян О., Ситченко А. Корпус навчально-методичних матеріалів до дисциплін літературознавчого циклу: навчально-методичний посібник / за заг. ред. І. Родіонової. Миколаїв, 2020. 355 с. URL: http://fif.mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Посібник_Корпус_Літературознавчі.pdf